

[Anker Jørgensen.]

betydeligt held. Det er vel bl. a. derfor, vi ikke har haft de store økonomiske kriser, som vi havde i mellemkrigsårene. Det er bl. a. derfor, at baggrunden for krige i Europa er blevet mindsket til et minimum.

Den tredje fase i den udvikling, vi har gennemgået, og som vi nu står over for, er den, at vi skal gå ind i et udvidet europæisk fællesskab med de berømte 255 millioner indbyggere og med et samarbejde, der ganske givet er mere forpligtende, men bestemt intet har at gøre med, at Danmark udslettes fra landkortet sådan rent administrativt eller politisk, vi reduceres ikke til et sognråd. Jeg tror, det er vigtigt, rigtigt og nødvendigt på grund af de økonomiske problemers udvikling, at denne tredje fase også gennemføres, og at vi prøver på at leve op til dette mere forpligtende samarbejde. Derved har vi større mulighed, ingen garantier for fremtiden, men større mulighed for at undgå depression, for at undgå kriser og arbejdsløshed, for at skabe mere stabilitet i en økonomi, der uvægerligt hænger sammen, og hvor der derfor også stilles krav om fælles optræden.

Lad mig gå ind på nogle af de enkelte problemer, der har været draget frem. Der har været dystre toner her og også ude over landet i forbindelse med et medlemskab af EF; uha, der er arbejdsløshed, og arbejdsløsheden er endda stigende. Hvad er kendsgerningen om beskæftigelsessituationen i EF-landene? At man næsten i hele den periode, vi kan se tilbage på, hvor EF har eksisteret, har haft en mindre arbejdsløshed, end vi har i Danmark.

Nu siger man f. eks. fra hr. Erenbjergs side: ja men hvor har man det bedre i EF-landene, end man har det i Danmark? I og for sig er det et meget interessant spørgsmål at rejse. Man spørger f. eks.: har man det bedre socialt? Har man bedre lønninger? Og har man en stærkere fagbevægelse? Svaret er jo ligetil, og derved skulle man så blive modstander af EF. Vi ved godt, at socialpolitikken ikke er så veludviklet i EF, som

den er i Danmark. Vi ved godt, at lønningerne ikke er så høje, og at fagbevægelsen ikke er så stærk. Men det er dog alligevel en underkendelse af den udvikling, der finder sted i EF, ikke at være opmærksom på, at f. eks. pensionsalderen i Tyskland ikke er så høj, som den er i Danmark. At man f. eks. har 100 pct.s dækning i sygdomstilfælde, hvor vi med møje og besvær endelig nu er nået frem til 90 pct. eller rettere til maksimum 106 kr. pr. dag. Eller f. eks. at lønningerne i det sidste år er steget lige så meget eller snarere en lille smule mere i Tyskland, Holland og Belgien, end de er steget i Danmark. Det må vel alligevel være udtryk for, at afstandene socialt og lønmæssigt ikke er så store, og især at udviklingstendensen ikke er så pokkers forskellig fra den, vi kender i Danmark. Hvad er det egentlig for et elendigt spørgsmål at stille: hvor har man det bedre? Hvis vi skulle vente med at gå ind i mere forpligtende samarbejde i denne verden, til vi kunne gøre det udelukkende med dem, der havde det lige så godt på alle områder eller måske bedre, hvad så? Hvad blev der så af netop arbejderbevægelsens store visioner — og der har været efterlyst visioner — af arbejderbevægelsens store visioner om også at gå med ind i et fællesskab og hjælpe til fremgang for den udvikling, som vi står for?

Jeg må pege på, at også i spørgsmålet om den sociale harmonisering har man mestret at være en pindehugger. Jeg vil mene, at man kort kan gøre hele harmoniseringsproblemet op til følgende: for det første at man vil lave en fælles målsætning på socialpolitikens område, som skal være en tilskyndelse for de lande, som er sakket mest bagud, eller som har sværest ved at følge med i udviklingen. Det er en ganske god spore for de lande, der altså ikke har nået det samme niveau som vi. For det andet er formålet med harmoniseringen at sørge for en ens behandling af den vandrende arbejdskraft, altså efter princippet: kommer han eller hun til f. eks. Danmark, skal de kunne opnå de samme rettigheder, som vi selv har.